

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 12-09-2019
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPCDHE
Sagsnr.: 1906893
Dok. nr.: 969107

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 15-08-2019 stillet følgende spørgsmål nr. 32 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 32:

”Vil ministeren redegøre for, hvor udbredt det er, at plejepersonale på plejehjem og i hjemmeplejen bliver bedt om at intimbarbere borgere af religiøse årsager, og herunder oplyse, om:

- ministeren finder det rimeligt, at plejepersonale skal påtage sig en sådan opgave, når det alene sker af religiøse årsager og ikke er begrundet i hygiejniske eller sundhedsmæssige årsager?
- der findes en vejledning til plejepersonale om religiøs intimbarbering, der nærmere beskriver hvordan religiøs intimbarbering skal udføres, hvor ofte det kan forventes udført samt hvem der skal udføre intimbarberingen f.eks. en person af samme køn?
- såfremt der ikke findes en ministeriel vejledning om religiøs intimbarbering, vil ministeren da foranstalte en sådan udarbejdelse, der sikrer ensartede regler på området, hvis ministeren i øvrigt mener, at religiøs intimbarbering er en offentlig opgave?
- plejepersonale kan afvise at foretage religiøs intimbarbering på en borger, der insisterende ønsker det udført, og det kan nås indenfor den afsatte plejetid til borgeren, da retstilstanden i dag er uklar, og om det er op til den enkelte plejer at afgøre det, eller om det er en ledelsesbeslutning?”

Svar:

Det er vigtigt for mig som sundheds- og ældreminister, at kommunerne yder en værdig ældrepleje, som er baseret på en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov. For mig indebærer en værdig ældrepleje bl.a., at der i plejen og omsorgen tages udgangspunkt i den enkelte borgers værdier, vaner og livshistorier. Vi er alle forskellige og har forskellige behov og vaner. Det gælder også, når man bliver ældre og har behov for hjælp til at kunne klare sig selv.

Mit ministerium er ikke bekendt med, at intimbarbering, som en ydelse efter kommunernes serviceniveau, skulle være særligt udbredt. Ministeriet har ligeledes heller ikke kendskab til, at hjælp til intimbarbering er et område, hvor der er store udfordringer eller efterspørgsel efter nationale retningslinjer eller vejledning, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt er planer om at udarbejde sådanne.

Kommunernes forpligtelser, i forhold til at tilbyde hjælp og støtte til borgere, som ikke kan klare sig selv, er fastlagt i serviceloven. Serviceloven er en rammelovgivning, og indeholder derfor ikke detaljerede bestemmelser for indhold og omfang af hjælpen. Udgangspunktet for kommunernes tildeling af personlig pleje og praktisk hjælp

er en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov sammenholdt med formålet for hjælpen. I servicelovens formålsbestemmelse fremgår det, at formålet med hjælp efter loven er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Formålet med hjælpen er altså ikke alene, at kompensere for den nedsatte funktions-
evne.

Det er den enkelte kommune, der er tæt på borgerne og har kendskab til lokale forhold, ligesom det er den enkelte kommune, der har ansvaret for og kompetencen til at vurdere de konkrete og individuelle behov hos en borger, der ikke længere kan klare sig selv. Dette gælder fx i forhold til hjælp til opgaver som hårvask, hjælp til at lægge makeup, klipping af negle, intimbarbering med mere. Det er således op til den enkelte kommune – med udgangspunkt i det politisk fastsatte serviceniveau og på baggrund af en konkret og individuel vurdering – indenfor lovens rammer at fastlægge, hvilke ydelser kommunen tilbyder ældre borgere, der har behov for hjælp.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at forudsætningen for at kunne få hjælp fra kommunen er, at man er visiteret til den konkrete ydelse, hvilket indebærer, at plejepersonalet ikke er forpligtet til at yde hjælp til en konkret opgave, som borgeren ikke er visiteret til.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Christina Debes Helm